

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

7. svibnja 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Uredba (EU) br. 1215/2012 – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Javni bilježnici koji postupaju u okviru ovršnih postupaka na temelju vjerodostojne isprave – Nekontradiktorni postupak – Načelo nediskriminacije – Članak 18. UFEU-a – Pravo na pošteno suđenje – Članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima”

U spojenim predmetima C-267/19 i C-323/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a koje je uputio Trgovački sud u Zagrebu (Hrvatska), odlukama od 20. ožujka 2019. (C-267/19) i od 8. travnja 2019. (C-323/19), koje je Sud zaprimio 28. ožujka odnosno 18. travnja 2019., u postupcima

Parking d.o.o.

protiv

Sawal d.o.o. (C-267/19)

i

Interplastics s. r. o.

protiv

Letificio d.o.o. (C-323/19),

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: M. Safjan, predsjednik vijeća, C. Toader (izvjestiteljica) i N. Jääskinen, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za PARKING d.o.o., M. Kuzmanović, odvjetnik,
- za Interplastics s.r.o., M. Praljak, odvjetnik,

* Jezik postupka: hrvatski

- za hrvatsku vladu, G. Vidović Mesarek, u svojstvu agenta,
  - za Europsku komisiju, M. Wilderspin i M. Mataija, u svojstvu agenata,
- odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetima odluči bez mišljenja, donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tumačenje članka 6. stavka 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), članka 18. UFEU-a, Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289. i ispravci SL 2014., L 160, str. 40. i SL 2016., L 202, str. 57.) te presuda od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199) i Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193).
- 2 Zahtjevi su upućeni u okviru dvaju sporova između, s jedne strane, društava Parking d.o.o. i Sawal d.o.o. i, s druge strane, društava Interplastics s. r. o. i Letifico d.o.o., o zahtjevima za naplatu nepodmirenih potraživanja.

Pravni okvir

EKLJP

- 3 Članak 6. EKLJP-a, naslovljen „Pravo na pošteno suđenje”, u stavku 1. određuje:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ili u slučaju podizanja optužnice za kazneno djelo protiv njega svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj. [...]”

Pravo Unije

Uredba (EZ) br. 805/2004

- 4 Člankom 3. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o uvođenju europskog naloga za izvršenje za nesporne tražbine (SL 2004., L 143, str. 15.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 172.) propisuje se:

„Ova se Uredba primjenjuje na sudske odluke, sudske nagodbe i autentične isprave koje se odnose na nesporne tražbine.

Tražbina se smatra nespornom ako:

- (a) se dužnik izrijekom usuglasio s tražbinom priznajući ju ili putem nagodbe koju je potvrdio sud ili je sklopljena pred sudom tijekom postupka; ili
- (b) dužnik nikada nije osporio tražbinu, u skladu s odgovarajućim postupovnim pravilima, prema pravu države članice podrijetla, u tijeku sudskog postupka; ili

- (c) dužnik je izostao s ročišta ili nije bio zastupan na ročištu o predmetnoj tražbini, nakon što je prvotno osporio tražbinu tijekom sudskog postupka, pod uvjetom da takvo postupanje podrazumijeva prešutno priznavanje tražbine ili činjenica koje navodi vjerovnik u skladu s pravom države članice podrijetla; ili
- (d) dužnik izričito prihvaća tražbinu u autentičnoj ispravi.”

Uredba br. (EU) 1215/2012

- 5 Uvodne izjave 4. i 10. Uredbe br. 1215/2012 glase:

„(4) Određene razlike između nacionalnih pravila koja reguliraju [sudsku] nadležnost i priznavanje presuda [sudskih odluka], onemogućavaju nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Odredbe o jedinstvenim pravilima o sukobu nadležnosti u građanskim i trgovačkim stvarima, te osiguravanju brzog i jednostavnog priznavanja i izvršenja sudskih odluka donesenih u državi članici neophodn[e] su.

[...]

(10) Područje primjene ove Uredbe trebalo bi obuhvaćati sve glavne građanske i trgovačke stvari, osim određenih točno utvrđenih stvari [...]

- 6 U skladu s člankom 1. stavkom 1. te uredbe:

„Ova se Uredba primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima, bez obzira na vrstu suda. Ne proteže se posebno na porezne, carinske ili upravne predmete ili na odgovornost države za radnje i propuste u izvršavanju javnih ovlasti (*acta iure imperii*).”

- 7 U članku 2. točki (a) navedene uredbe pojam „sudska odluka” definira se kao „svaka odluka koju je donio sud države članice, bez obzira kako se naziva, uključujući [presudu, rješenje, platni nalog ili rješenje o ovrsi] kao i odluku o utvrđivanju troškova koju izdaje sudski službenik”.

- 8 Člankom 3. te uredbe određuje se:

„U smislu ove Uredbe izraz ‚sud’ uključuje sljedeća tijela u mjeri u kojoj imaju nadležnost u stvarima iz područja primjene ove Uredbe:

- (a) u Mađarskoj, u skraćenim postupcima u vezi platnih naloga (*fizetési meghagyásos eljárás*), javni bilježnici (*közjegyző*);
- (b) u Švedskoj u skraćenim postupcima u vezi platnih naloga (*betalningsföreläggande*) i pomoć[i] kod izvršenja (*handräckning*): služba za izvršenje (*Kronofogdemyndigheten*).”

Hrvatsko pravo

Ovršni zakon

- 9 Člankom 1. Ovršnog zakona (*Narodne novine*, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17) javnim bilježnicima daje se ovlast da provode prisilno ostvarenje tražbina na temelju „vjerodostojne isprave” donošenjem rješenja o ovrsi kao ovršnog naslova bez izričitog pristanka ovršenika.

10 Na temelju članka 57. stavka 1. Ovršnog zakona, protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovršenik može podnijeti prigovor u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana, osim ako ne pobija samo odluku o troškovima postupka.

11 Člankom 58. stavkom 3. tog zakona propisuje se:

„Ako se rješenje o ovrsi pobija u cijelosti ili samo u dijelu kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu, sud kojemu je prigovor podnesen stavit će izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinuti provedene radnje, a postupak će nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnoga naloga, a ako za to nije mjesno nadležan, dostavit će predmet nadležnom sudu.”

Zakon o parničnom postupku

12 Članak 446. Zakona o parničnom postupku (*Narodne novine*, br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 70/19) o platnom nalogu glasi:

„Kad se tužbeni zahtjev odnosi na dospjelo potraživanje u novcu, a to se potraživanje dokazuje vjerodostojnom ispravom priloženom tužbi u izvorniku ili ovjerenom prijepisu, sud će izdati nalog tuženiku da udovolji tužbenom zahtjevu (platni nalog).

U tužbi kojom se predlaže izdavanje platnog naloga tužitelj treba posebno navesti razloge zbog kojih predlaže njegovo izdavanje umjesto da predlaže određivanje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave. Ako sud ocijeni da razlozi koje je tužitelj naveo ne opravdavaju njegov pravni interes za podnošenje tužbe za izdavanje platnog naloga, odbacit će tužbu kao nedopuštenu.

Smatrat će se da postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za izdavanje platnog naloga ako je tuženik osoba u inozemstvu ili ako je tuženik prethodno osporio tražbinu sadržanu u vjerodostojnoj ispravi.

Platni nalog izdat će sud iako tužitelj u tužbi nije predložio izdavanje platnog naloga, a udovoljeno je svim uvjetima za izdavanje platnog naloga.”

Glavni postupci i prethodna pitanja

Predmet C-267/19

13 Parking, društvo sa sjedištem u Hrvatskoj, pokrenuo je 25. travnja 2016. pred javnim bilježnikom iz te države članice ovršni postupak protiv Sawala, društva osnovanog na temelju slovenskog prava. Taj postupak zasnivao se na „vjerodostojnoj ispravi”, odnosno izvatku iz ovjerenih poslovnih knjiga kojim se potvrđuje postojanje potraživanja.

14 Dana 23. svibnja 2016. javni bilježnik izdao je rješenje o ovrsi kojim je Sawalu naložio da namiri tražbinu iz prijedloga za ovrhu u iznosu od 100 kuna (oko 15 eura), uvećanu za zatezne kamate i troškove postupka u iznosu od 1741,25 kuna (oko 260 eura), u roku od osam dana. Prijedlog za ovrhu i rješenje o ovrsi dostavljeni su Sawalu 9. veljače 2017.

15 Sawal je pravodobno uložio prigovor protiv tog rješenja pred Trgovačkim sudom u Zagrebu (Hrvatska).

- 16 Sud koji je uputio zahtjev navodi da iz presuda od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199) i Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193) proizlazi da javni bilježnici u Hrvatskoj, kada postupaju u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u ovršnim postupcima na temelju „vjerodostojne isprave”, nisu obuhvaćeni pojmom „sud” u smislu uredbi br. 805/2004 i 1215/2012.
- 17 Taj sud navodi da postupak koji je prethodio donošenju rješenja o ovrsi nije kontradiktoran postupak i da je, u skladu sa sudskom praksom navedenom u prethodnoj točki, to rješenje donio javni bilježnik, a ne sud. Zato smatra da ne može nastaviti postupak povodom prigovora koji je pred njim izjavljen jer je rješenje o ovrsi donijelo očito nenadležno tijelo tijekom ovršnog postupka kojim se povređuju temeljna načela prava Unije.
- 18 Stoga navedeni sud smatra da su, slijedom navedenih presuda, hrvatske fizičke ili pravne osobe u nepovoljnijem položaju u odnosu na fizičke ili pravne osobe drugih država članica jer se rješenja o ovrsi koja donose javni bilježnici u Hrvatskoj ne priznaju u drugim državama članicama Europske unije ni kao europski ovršni naslovi u smislu Uredbe br. 805/2004 ni kao sudske odluke u smislu Uredbe br. 1215/2012. Međutim, takva razlika u postupanju prema hrvatskim fizičkim ili pravnim osobama i osobama iz drugih država članica čini diskriminaciju, zabranjenu u članku 18. UFEU-a.
- 19 S druge strane, sud koji je uputio zahtjev ističe da nekontradiktornost ovršnog postupka pokrenutog na temelju vjerodostojne isprave pred javnim bilježnikom može činiti i povredu prava na djelotvoran pravni lijek, predviđenog u članku 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).
- 20 Štoviše, taj sud tvrdi da postoji različita praksa hrvatskih sudova u vezi s ovlastima javnih bilježnika u okviru ovršnog postupka pokrenutog na temelju „vjerodostojne isprave” ovisno o tome jesu li ovršenici fizičke ili pravne osobe sa sjedištem u Hrvatskoj ili u drugoj državi članici.
- 21 U tim je okolnostima Trgovački sud u Zagrebu odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Je li odredba nacionalnog zakonodavstva [poput] odredb[e] članka 1. [Ovršnog zakona], kojom se javnim bilježnicima daje ovlast da provode prisilno ostvarenje tražbine na temelju vjerodostojne isprave, donošenjem rješenja o ovrsi, kao ovršnog naslova, bez izričitog pristanka ovršenika pravne osobe osnovane u [Hrvatskoj], u skladu s člankom 6. [stavkom] 1. [EKLJP-a] i s člankom 18. [UFEU-a], imajući pritom u vidu presude [od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199) i od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193)]?
2. Može li se tumačenje izraženo u presud[ama] [...] [od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199) i od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193)] primijeniti u [...] [ovom] predmetu, odnosno treba li Uredbu br. 1215/2012 tumačiti na način da javni bilježnici u Hrvatskoj, kada postupaju u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u ovršnim postupcima na temelju ‚vjerodostojne isprave’ u koj[ima] su ovršenici pravne osobe osnovane u drugim državama članicama Europske unije, nisu obuhvaćeni pojmom ‚sud’ u smislu te uredbe?”

Predmet C-323/19

- 22 Društvo Interplastics, sa sjedištem u Slovačkoj, pokrenulo je 4. veljače 2019. ovršni postupak protiv društva Letifico, osnovanog na temelju hrvatskog prava, pred javnim bilježnikom u Hrvatskoj na temelju „vjerodostojne isprave”, odnosno popisa računa izdanog 11. prosinca 2018. kojim se potvrđuje postojanje Interplasticsove tražbine protiv Letifica u iznosu od 17 700 eura u kunsnoj protuvrijednosti, uvećanom za zakonske zatezne kamate i troškove postupka u iznosu od 7210,80 kuna (oko 968 eura).

- 23 Istog dana javni bilježnik donio je rješenje o ovrsi kojim je društvu Letifico naložio plaćanje iznosa navedene tražbine u roku od osam dana. Prijedlog za ovrhu i rješenje o ovrsi dostavljeni su društvu Letifico 13. veljače 2019.
- 24 Ono je na to rješenje pravodobno uložilo prigovor kojim osporava osnovu i visinu potraživanja.
- 25 S obzirom na to da je imao iste dvojbe kao u predmetu C-267/19, Trgovački sud u Zagrebu odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu ista prethodna pitanja kao u tom predmetu.
- 26 Odlukom predsjednika Suda od 27. svibnja 2019. predmeti C-267/19 i C-323/19 spojeni su u svrhu pisanog postupka i donošenja presude.

O prethodnim pitanjima

Nadležnost Suda

- 27 Kako bi se utvrdila nadležnost Suda za odlučivanje o prethodnim pitanjima, valja ispitati imaju li glavni postupci poveznicu s pravom Unije. U tom pogledu valja primijetiti da su, kao u predmetu u kojem je donesena presuda od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), sudu koji je uputio zahtjev podnesena dva prigovora protiv rješenja o ovrsi koja su javni bilježnici donijeli radi naplate potraživanja.
- 28 U slučaju primjene Uredbe br. 1215/2012, nakon takvih postupaka po prigovoru u načelu se donose sudske odluke koje se mogu priznati i izvršiti u drugoj državi članici. Poveznica s pravom Unije, iz koje proizlazi nadležnost Suda za odlučivanje o pitanjima koja je postavio sud koji je uputio zahtjev, mogla bi se stoga temeljiti i na primjenjivosti te uredbe u ovom slučaju (vidjeti u tom smislu presudu od 25. svibnja 2016., Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, t. 44.).
- 29 U tom pogledu valja primijetiti, s jedne strane, da postupci naplate potraživanja, poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, u biti ulaze u „građanske i trgovačke stvari” u smislu članka 1. stavka 1. Uredbe br. 1215/2012.
- 30 S druge strane, što se tiče međunarodnog elementa, postojanje kojeg je uvjet za primjenu te uredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 14. studenoga 2013., Maletic, C-478/12, EU:C:2013:735, t. 26.), valja utvrditi da u predmetu C-267/19 ovršenik ima sjedište u Sloveniji. Nasuprot tomu, u predmetu C-323/19 društvo ovrhovoditelj ima sjedište u državi članici koja nije Republika Hrvatska, u tom slučaju u Slovačkoj, dok su druge okolnosti predmeta na prvi pogled ograničene unutar Hrvatske.
- 31 Zbog toga, iako formalno ne ističe nenadležnost Suda zbog nepostojanja međunarodnog elementa u potonjem predmetu, Europska komisija dvoji o primjenjivosti Uredbe br. 1215/2012 u slučaju u kojem samo ovrhovoditelj ima sjedište u državi članici koja nije država nadležnog suda.
- 32 U tom pogledu valja primijetiti da se u svojoj sudskoj praksi prilikom ispitivanja međunarodne prirode pravnog odnosa o kojem je riječ Sud u nekoliko navrata pozvao na „domicil stranaka u sporu” a da pritom nije razlikovao njihovo svojstvo u postupku (vidjeti u tom smislu presudu od 1. ožujka 2005., Owusu, C-281/02, EU:C:2005:120, t. 25. i 26.).
- 33 Iako Uredba br. 1215/2012 ne definira pojam „prekogrančni sporovi”, koji koristi u uvodnim izjavama 3. i 26., valja istaknuti da članak 3. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL 2006., L 399, str. 1.) (SL,

posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 7., str. 94.) definira istoznačan pojam „prekogраниčni slučaj” kao slučaj u kojem barem jedna stranka ima domicil ili uobičajeno boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalazi sud pred kojim je pokrenut postupak.

- 34 Na temelju navedene odredbe Sud je presudio da je, s obzirom na to da tuženik u postupku izdavanja platnog naloga ima sjedište u državi članici koja nije država članica nadležnog suda, spor prekogranične prirode i da stoga ulazi u područje primjene Uredbe br. 1896/2006 (vidjeti u tom smislu presudu od 19. prosinca 2019., Bondora, C-453/18 i C-494/18, EU:C:2019:1118, t. 35.).
- 35 Takvo tumačenje članka 3. stavka 1. Uredbe br. 1896/2006 načelno služi i utvrđenju prekograničnog elementa i, slijedom toga, međunarodnog elementa spora radi primjene Uredbe br. 1215/2012. Naime, budući da obje uredbe ulaze u područje pravosudne suradnje u građanskim stvarima s prekograničnim utjecajem, potrebno je uskladiti tumačenje istoznačnih pojmova koje je zakonodavac Unije u njima koristio.
- 36 Iz prethodno navedenog proizlazi da se Uredba br. 1215/2012 treba primijeniti u dvama glavnim predmetima i da stoga čini poveznicu tih predmeta s pravom Unije.
- 37 Također valja utvrditi da, iako se pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev dijelom odnose na članak 6. stavak 1. EKLJP-a, on u bitnome odgovara članku 47. Povelje, za čije je tumačenje Sud nadležan, u skladu s odredbama njezina članka 51. stavka 1., kada države članice provode pravo Unije (vidjeti u tom smislu rješenje od 11. travnja 2019., Hrvatska radiotelevizija, C-657/18, neobjavljeno, EU:C:2019:304, t. 28.).
- 38 U ovom slučaju sud koji je uputio zahtjev, pred kojim se vode sporovi koji ulaze u područje primjene Uredbe br. 1215/2012, dvoji o pitanju povređuju li se nacionalnim propisom kojim se javnim bilježnicima daje ovlast da donose rješenja o ovrsi u okviru ovršnih postupaka na temelju vjerodostojne isprave – postupaka koji se provode prije nego što se postupak pokrene pred sudom – temeljna načela prava Unije, osobito načelo nediskriminacije, predviđeno u članku 18. UFEU-a, i pravo na djelotvoran pravni lijek, predviđeno u članku 47. Povelje.
- 39 S obzirom na to da usklađenost navedenog nacionalnog propisa s temeljnim načelima prava Unije, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, može imati barem i samo neizravan utjecaj na priznavanje i izvršenje odluka koje je taj sud donio u postupku povodom prigovora protiv rješenja koje je donio javni bilježnik u drugim državama članicama, Sud je nadležan za ispitivanje prethodnih pitanja u pogledu članka 47. Povelje i članka 18. UFEU-a.

Meritum

- 40 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda uspostavljene u članku 267. UFEU-a, na Sudu je da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji će mu omogućiti da donese odluku u postupku koji se pred njim vodi. U tom smislu, Sud će, prema potrebi, preoblikovati pitanja koja su mu postavljena (vidjeti presude od 4. rujna 2014., eco cosmetics i Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 i C-120/13, EU:C:2014:2144, t. 32. i od 12. prosinca 2019., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Dodatak na mirovinu za majke), C-450/18, EU:C:2019:1075, t. 25.).
- 41 Kako bi se sudu koji je uputio zahtjev dao koristan odgovor, u pogledu njegova pozivanja na presudu od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), valja primijetiti da se predmet u kojem je donesena ta presuda odnosio na Uredbu br. 805/2004. Međutim, u ovom slučaju dotične dvije tražbine nisu „nesporne” u smislu članka 3. te uredbe jer su osporene pred navedenim sudom. Slijedom toga, Uredba br. 805/2004 nije primjenjiva *ratione materiae*.

- 42 Stoga treba razumjeti da svojim dvama pitanjima, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li, u slučaju da odluke koje će donijeti ulaze u područje primjene Uredbe br. 1215/2012, članak 18. UFEU-a i članak 47. Povelje tumačiti na način da im se protivi nacionalni propis kojim se javnim bilježnicima koji postupaju u okviru ovlasti koje su im dodijeljene u ovršnim postupcima na temelju vjerodostojne isprave daju ovlasti da donose rješenja o ovrsi koja se, kao što to proizlazi iz presude od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), ne mogu priznati i izvršiti u drugoj državi članici.
- 43 Što se tiče dosega potonje presude, prije svega valja pojasniti da je Sud odlučivao samo o tome imaju li svojstvo „suda” javni bilježnici u Hrvatskoj koji postupaju u okviru ovlasti koje su im dodijeljene Ovršnim zakonom u ovršnim postupcima na temelju vjerodostojne isprave i stoga o priznavanju i izvršenju na temelju Uredbe br. 1215/2012 rješenja izdanih u takvim postupcima a da pritom nije doveo u pitanje posebnost hrvatskog pravnog poretka u tom pogledu.
- 44 Međutim, u istoj presudi Sud nije odlučivao o ovlasti tih javnih bilježnika da donose rješenja o ovrsi u ovršnim postupcima niti je odlučio u smislu da se Uredbom br. 1215/2012 zabranjuje primjena te vrste postupka.
- 45 Kao prvo, što se tiče tumačenja članka 18. UFEU-a, primjenjivog u ovom slučaju zbog nepostojanja drugih posebnih odredaba o nediskriminaciji u okviru Uredbe br. 1215/2012, prije svega valja utvrditi da se Ovršnim zakonom ne uspostavlja različito postupanje s obzirom na kriterij državljanstva.
- 46 Naime, kao što to proizlazi iz informacija iz spisa kojim Sud raspolaže, ovrhovoditelj – rezident ili nerezident, pravna ili fizička osoba – mora se obratiti javnom bilježniku kako bi ishodio rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave. Rješenja koja su donesena u tim postupcima ne mogu se priznati i izvršiti u drugoj državi članici na temelju Uredbe br. 1215/2012, i to neovisno o kriteriju državljanstva stranaka.
- 47 Nadalje, taj zaključak ne može dovesti u pitanje činjenica da se na javne bilježnike iz drugih država članica, izričito kvalificirane „sudom” u članku 3. Uredbe br. 1215/2012, primjenjuje sustav priznavanja i izvršenja propisan tom uredbom.
- 48 Kvalifikacija javnih bilježnika u različitim državama članicama i dalje je povezana s posebnostima odgovarajućih pravnih poredaka jer se Uredbom br. 1215/2012 ne namjerava, kao što je to i Komisija istaknula u svojim pisanim očitovanjima, naložiti određena organizacija pravosuđa. Naime, kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 4., cilj je te uredbe donijeti jedinstvena pravila o sukobu nadležnosti u građanskim i trgovačkim stvarima radi osiguravanja brzog i jednostavnog priznavanja i izvršenja sudskih odluka donesenih u državi članici (presuda od 9. ožujka 2017., Pula Parking, C-551/15, EU:C:2017:193, t. 50.).
- 49 Što se tiče, naposljetku, obrnute diskriminacije o kojoj dvoji sud koji je uputio zahtjev, iz sustava uspostavljenog tom uredbom proizlazi da države članice priznaju i izvršavaju odluke koje su donijeli sudovi drugih država članica u građanskim ili trgovačkim stvarima pod uvjetom poštovanja zahtjeva koji su njome naloženi. Međutim, s obzirom na to da je u presudi od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193) Sud presudio da rješenja koja su donijeli javni bilježnici u okviru ovršnih postupaka nije donio sud, u smislu te uredbe, ta rješenja ne mogu se kvalificirati „sudskom odlukom” u pogledu članka 2. točke (a) navedene uredbe i ne mogu se kretati na temelju te uredbe a da ta situacija ne čini obrnutu diskriminaciju (vidjeti u tom smislu rješenje od 6. studenoga 2019., EOS Matrix, C-234/19, neobjavljeno, EU:C:2019:986, t. 26. i navedenu sudsku praksu).
- 50 Povrh toga, kao što to proizlazi iz očitovanja koja je podnijela hrvatska vlada, u hrvatskom pravnom poretku postoje alternativni načini rješavanja sporova, odnosno postupak izdavanja platnog naloga pred sudom, kojima se mogu otkloniti mogući nedostaci nastali dodjelom javnim bilježnicima ovlasti donošenja ovršnih rješenja u ovršnim postupcima. U tom pogledu ta vlada ističe da, iako za takvo

pravno sredstvo u skladu s člankom 446. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku mora biti ispunjen uvjet postojanja pravnog interesa za vođenje tog postupka, stavkom 3. tog članka uspostavlja se predmnjeva postojanja takvog interesa čim je tuženik osoba u inozemstvu. Na nacionalnom je sudu da ispita taj aspekt.

- 51 Kao drugo, što se tiče tumačenja članka 47. Povelje, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, nekontradiktornošću ovršnog postupka na temelju vjerodostojne isprave pokrenutog pred javnim bilježnicima povređuje se pravo na djelotvoran pravni lijek.
- 52 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, iako je Sud u točki 58. presude od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193) utvrdio da ispitivanje prijedloga za izdavanje rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave koje u Hrvatskoj provodi javni bilježnik nije kontradiktorno, također je utvrdio da je zajamčen pristup sudu jer javni bilježnici izvršavaju ovlasti koje su im dodijeljene u okviru ovršnog postupka pod nadzorom suda, pred kojim dužnik može podnijeti prigovor protiv rješenja o ovrsi koje je donio javni bilježnik.
- 53 Stoga se iz nekontradiktornosti ovršnog postupka na temelju vjerodostojne isprave i zbog nepostojanja drugih informacija koje bi sud koji je uputio zahtjev dostavio ne može zaključiti da se tim postupkom povređuje članak 47. Povelje.
- 54 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti da članak 18. UFEU-a i članak 47. Povelje treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis kojim se javnim bilježnicima koji postupaju u okviru ovlasti koje su im dodijeljene u ovršnim postupcima na temelju vjerodostojne isprave daju ovlasti da donose rješenja o ovrsi, koja se, kao što to proizlazi iz presude od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), ne mogu priznati i izvršiti u drugoj državi članici.

Troškovi

- 55 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

Članak 18. UFEU-a i članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis kojim se javnim bilježnicima koji postupaju u okviru ovlasti koje su im dodijeljene u ovršnim postupcima na temelju vjerodostojne isprave daju ovlasti da donose rješenja o ovrsi, koja se, kao što to proizlazi iz presude od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), ne mogu priznati i izvršiti u drugoj državi članici.

Safjan

Toader

Jääskinen

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 7. svibnja 2020.

Tajnik
A. Calot Escobar

Predsjednik šestog vijeća
M. Safjan